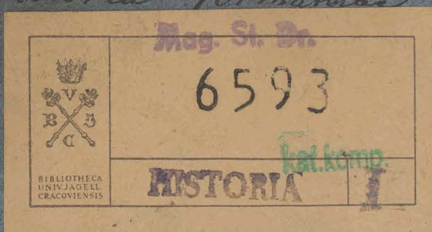

Epistola de iure electorali gentis Palatino-Bavarae. a. 1637.

EPISTOLA
DE IURE
ELECTORALI

GENTIS

PALATINO-BAVARÆ.

Anno à Nativitate Domini nostri
M. DC. XXXVII.

EPISTOLA
DE IVRE ELECTORALI
GENTIS PALATINO-BAVARÆ.

Salutem Plurimam.

NUperis binis præſentis Controverſiæ Palatino-Bavaræ, & hæſitationis ſimul tuæ, complureis inter Imperii pacis reſtabiliendæ difficultates ac remoras mentionem præcipuè facis, cujus ſcrupuli eximendi ſtudio rem altius paululum repetere viſum.

Nec eſt quod ultra tempora Othonis III. Imperatoris ideo excurramus, cùm initio Imperii Occidentis & Caroli Magni temporibus, per C X V circiter annos, continuâ ejuſdem familiæ ſerie, ratio ſucceſſionis conſtet, alterata uti videtur iterum in ſucceſſoribus Conrado I. Henrico Aucupe, Othone I. & II. & ſiquidē fortè authores varient? ritè hiſtoricos inter pleroſque convenire, ac publico Electoris Moguntini teſtimonio pro electione Caroli V. conſonum eſſe: Electoralem dignitatem Imperatoris Othonis III. tempore fundatam hiſtoria. Ac licet conſtitutionem hujus dignitatis nonnulli ratione temporis in dubium revocent, quibuſdam à dicto Imperatore Othone III. aliis à tempore Friderici II. Imperatoris eam repetentibus, conciliationem tamen utriuſque ſententiæ per ſe eſſe facilem, dum quidam fundationem Othoni tribuant, quæ à morte Imperatoris ejuſdem, uti in rebus arduis plerunque accidit, per ſubſequentes electiones non parum difficultatis experta, per Fridericum II. demum ſtabilimentum ac robur acceperit: Cujus ætati Hiſtorici numerum ſeptennarium Electorum, & familias ſuffragantium annotent.

ORIGO ELECTORVM.

Nobis pro præſenti materiâ res expedita erit, ſi authoritates utriuſque ſcriptoris Palatini Freheri & Gebwoldi Bavari, quos vidiſſe te ſcribis (qui quidem privato ſtylo ingenii gratiâ abſque causâ tunc exaraſſe literas ſuas videbantur) hac in re congruentes conjungamus, & pro ſubjectâ materiâ hujus Electoratus prima tempora Imperii ſeu Imperatorum temporibus applicemus. Notorium inde erit ex Genealogiâ ipſius domus & utriuſque lineæ ſucceſſivè in lucem editis, & hiſtoriâ paſſim, ipſo Aventino ſcriptore Bavarico. Omitto equidem lubentius hic originem & regiones familiæ Germaniæ antiquiſſimæ, quas aliquot antè ſeculis poſſederint, & quibus vel Othonis I. Imperatoris tempore dejecti fuerint, cum præter hiſtorias univerſales, peculiareis tractatus diverſorum, hos inter Thomæ Huberti Leodienſis & Freheri hoc nomine & aliorum, in promptu ſint, nec hujus ſit inſtituti. Notorium inquam erit, præſentem domum Palatino-Bavaram authorem priſci ſplendoris reſtaurandi, ac ſatorem familiæ habuiſſe Othonem Wittelspachenſem, Ducatu Bavariæ à Friderico I. Imperatore, expulſo Henrico Superbo, circa annũ MCLXXX, inveſtitum, eundem ad poſteros [præſentes] tranſtuliſſe per filium Ludovicum, qui filio itidem Othoni mediante matrimonio Agnetis Henrici Palatini Electoris (Othonis IV. Imperatoris fratris) filiæ unicæ ſuperſtitis ab Imperatore Friderico II. (anno 1216 circiter) conceſſionem ſeu inveſtituram ſibi ſimultaneam, vel deſcendentibus ex memorato matrimonio [parum refert] obtinuit, cujus proſapiæ Palatino-Bavara ex illo tempore nomine & genere una, & quidem Electoralis domus eſt, uſque eo, ut in diviſionibus fraternis, Palatinatus Rheni cum Electoriâ dignitate ac ſuperiori Bavariâ (quam ditiones Monachienſem & Ingolſtadienſem vulgò indigetant, reliquas Landshutenſem & Straubingenſem inferiorem Bavariam) Primogenito, reliquis fratribus portiones inferioris Bavariæ, ad diſſidia fratrum uſquè Rodolphi & Ludovici [pòſt Imperatoris] ceſſerint: Parum hinc ſubtilitatis habere videntur

BAVARIA FRIDERICO I. IMP.

ELECTORATVS CVM PALATINATV RHENI A FRIDERIC. II.

tur

tur quæſtiones per Gebwoldum in medium allatæ, An Palatinatus in Bavariam, vel contrà, Bavaria in Palatinatum tranſlata fuerit? eò quòd una progenies in utroque Principatu primitus, ut dictum extiterit, & à potiori denominatio facienda in Jure. Filius etenim Othonis I. Electoris Ludovicus, quantum comperi, ita poſſedit; frater ejuſdem partem Bavariæ inferioris Henricus; hujus poſteritas, ex quâ Otto Rex Hungariæ, duravit ad pronepotes Ludovici quarti Imperatoris, qui ſibi hæreditatem hanc vendicarunt. Ludovici dicti filii duo Rodolphus primogenitus & Ludovicus, de diviſione diſſidentes utriuſque ſcilicet Principatus Palatinatus Electoralis & Bavariæ, puto Superioris, poſt bellicos motus principatibus funeſtos, conventiones temporales pro indiviſo, & ad vitam primogeniti ſive ad ſolidam diviſionem iniêre, uti in Gebwoldi ſcriptis exempla exhibita, & verba clara cum Palatinatu Rheni jus Provinciæ reſervatum peculiare Primogenito, Electionis fuiſſe ſubſequens Electio Imperatoris [ipſius Ludovici] ſi dubii quid reſtat, demonſtrant.

DISSIDIA PRIMA DE DIVISIONE.

PRIMOGENITUS EST ELECTOR.

Pendente hâc fratrum diviſione Imperator Henricus ſeptimus anno MCCCXIII. moritur, electioni dies indicitur, Rodolphus abſque contradictione Electoris officio fungitur, ſuffragium, cum Colonienſi & Saxoniæ Electoribus pro Friderico [Pulchro] Auſtriaco ferens, reliquis cum Rege Bohemiæ majori numero Electoribus, Ludovicum Bavarum, anno MCCCXIV, eligentibus, Germaniâ in partes duas ſciſsâ, res ad conflictus devenit. Friderico demum MCCCXXII devicto & capto, res tranſacta eſt inter utrumque, uti hiſtoriâ notum. Ludovicus verò odium in fratrem Rodolphum, ſive prius diſſidium in odium implacabile ab electione ſtatim, & arma prima ſimul vertit, perſequitur, Electore Rodolpho fervori fratris, modò Imperatoris, ſe ſubducente; alter regiones paternas unus occupat, fratrem patriâ, bonis & jure ſuo extorrem in Angliâ (plerique, quidam in Moraviâ ajunt) emori cogit, uxore Electrice Mechtilde, cum liberis in Auſtriâ vitam

ſuſtentante: Defuncto Electore Rodolpho in exilio, adeo ut ne de ſepultura, nedum de corpore mortui, quô loci devenerit, olim Monachis Franciſcanis Heidelbergenſibus ſed falsò in templo ſuo humatum gloriantibus, quidquam certi compertum ſit. Ludovicus IV. Imperator frater, ſeu obitu & calamitatis fraternæ, ſeu rei indignitatis ac injuriæ conſcientiâ, ſive aliorum ſtatuum Imperii (ægrè ferentium quòd odio tam acerbo fratrem perſequeretur, adeo ut nonnulli inter abrogati Imperii cauſas hanc quoque numerent) indignatione tandem permotus, cum liberis defuncti fratris, aviti patrimonii diviſionem anno MCCCXXIX hoc pacto inſtituit: ut Bavaria ſibi & maſculis ſuis permaneat, Palatinatus Rheni, & in Norico, nunc vulgò ſuperiori Palatinatu, Amberga cum aliquot vicinis oppidis fratris filiis [ut quidam volunt] excluſo primogenito Adolpho [ex quo Palatina ſtirps deſcendit] ſub ſpecie ſimplicitatis, ſecundus Rodolphus II. regimen teneret, cui abſque ſobole maſculinâ extincto, tertius in regimine & Electoratu pòſt ita ſucceſſit Rupertus primus ſive præſenior (cognomento *very good:*) Diviſioni huic pro lubitu potentioris præſcriptæ gravius pactum annectitur, hocce, ut alternatio Electoralis dignitatis in utramque ſtirpem introducatur perpetua, Primogeniti quidem Rodolphi natu majoris filius, Elector primus audiat, officioque fungatur Electorali ad vitam; quo mortuo natu major Ludovici ſtirpis ſuperſtes, titulum & munus Electoris ſuſcipiat; & ſic deinceps cum utriuſque poſteris alternatio per ſtirpes, & in ſingulis pro prærogativâ ætatis, ut dictum, obſervetur. Hinc venit principatuum Palatinatus Rheni & Bavariæ ſuperioris prima diviſio, & alternationis in reliquis Electoratibus & domibus Electoriis inauditæ prætenſio, quæ nunquam pervenit ad effectum, quidquid Gebwoldus de Stephano (Ludovici filio VI) poſt Rodolphum II. Coelectore proferat: certum etenim eſt Rupertum I. ut ſupra dictum, fratri Rodolphi ordine ſucceſſiſſe & Electorem à Collegis approbatum, excluſo alternationis pacto ab Imperatore

DIVISIO LVDOVICI IV. IMP.

NOVITAS ABSVRDA.

tore

tore & ordinibus anno MCCCLIV, ad mortem uſque fuiſſe, omnibus Imperii actibus, ſanctioni Bullæ aureæ interfuiſſe. Ac ne quid novitas hujus pacti Imperio præjudicii portendat, publica Imperii lege Aureâ bullâ antiquitatem Imperii & obſervantiam pro præterito, præſenti, & futuro tempore, Imperii unanimi voce comprobatam, confirmatam & ſtabilitam in perpetuum, adeò ut in nulla Electorali familia ſecularium, nedum linea Palatina præſenti, contra jus primogenituræ aut regionis Electorali dignitati (vel ab illo tempore anni MCCCLVI) annexæ, ullum documentum reperiatur contrarium, per ſe nullum antiquitate & lege publica, ut dictum modò.

AVREA BVLLA ET OBSERVANTIA.

Succeſſit ſiquidem huic Ruperto filius dicti primogeniti fratris Adolphi Rupertus II. ſive ſenior: huic itidem filius Rupertus parvus, poſtmodum Imperator, hujuſque deſcendentes per filium primogenitum Ludovicum Electorem ad Othonem Henricum Electorem abſque liberis mortuum: huic à filio [Ruperti Imperatoris] Simerenſi duce Stephano ſati, ordine primogenituræ, nempe Fridericus III Elector anno 1559. Pater Ludovici, avus Frid. IV, proavus Frid. V. Electorum, abavus præſentis Caroli Ludovici, &c. ab annis acquiſiti Electoratus 420. juſtâ primogenituræ & poſſeſſione Palatinatus Rheni ac continua ſerie, lege publicâ univerſali ſtabilitâ in cunctis domibus Electoralibus (ab annis 1356) nimirum 280 per annos, ulterius ſpeciali Imperatoris Sigiſmundi Bullâ munitâ, ac familiæ pactis. Unde ex tempore primæ acquiſitionis, obſervantiæ in hac familiâ juris primogenituræ, & poſſeſſionis Palatinatus Rheni, præter juris publici conteſtationem ac ſanctionem in perpetuum, Imperii documenta ac obſervantiam actis publicis, hiſtoriis & voce populi notoriam, liquidum, & infractum jus & poſſeſſio Palatinæ ſtirpis meridianâ luce clarius exiſtit, ſubſiſtit, quo ad jus & æquitatis ulla ſpecies in Imperio Romano.

CONTINVATIO PALATIN. STIRPIS

Nec te moveant Gebwoldi picturæ aut commenta antiqua vel moderna: illis Freherus ſatisfecit, his reſpondetur eâdem facili-

VANITAS PICTVRARVM

facilitate, dum vidisti ad triclinium grandius in Regiâ Bavarâ à præsenti Duce exstructâ vel illustratâ, Genealogiam propè in angiportulo ante Caroli M. tempora à Majoribus repetitam, & continuatam à Ludovico Bavaro ad præsentem Ducem (omissa fratris primogeniti Rodolphi progenie) in dignitate Electorali. Vidi & ego, & amplius ad introitum urbis Monachiensis è suburbiis veniens, præsentem Ducem Maximilianum, tanquam restauratorem Electorali habitu & insigniis depictum, cum inscriptione Hic Restitvit, & supra hanc picturam aliam, credo Stephani Junioris, cum inscriptione Hic Neglexit; Quid inde? Probaturne jus primogenituræ? sive aliud quoddam Electorale, vel saltem possessio? Nihil minus, sed (si vel idem jus minori fratri quod primogenito unquam fuisset, cui secundum jus Divinum, omnium gentium ac Imperii jura primogenituræ reclamant) contrarium de observantia ac possessione à tanto tempore evincitur, quæ pro stabilimento juris vel extranei sanguinis in LL & Imperiis valeret, ubi non secula aliquot, sed unum aut brevius temporis spatium requiritur ad justum titulum acquirendum, nedum ad antiquiorem possessionem probandam (ad jura.) Et quid opus est conjecturis in rebus claris ac perspicuis, ajunt JurisConsulti, & amplius proscriptiones sive usucapiones LL. firmatas ne dominia rerum in incerto essent? Quid vero firmum seu stabile in Regnis, Principatibus, Republicâ, ipso inquam Jmperio foret? si dominia sive jus rerum ac possessiones trium seculorum imò vel unius (absque legitimâ causæ cognitione saltem) in litigia revocarentur & à possessoribus quovis prætextu quo jure, qua injuria abstraherentur? quas putas ubique terrarum mutationes ac confusiones futuras in publicis & privatis?

Confessio negligentiæ propria.

Pictura fortè insignium gentis hujus minus dubitationis habebit, dum insignia rutis variata Bavariæ scilicet à dextera (more Germaniæ, superiori loco) leoni Palatino posita, in Bavariâ & hodiernis Bavaricis insigniis reperies, contrarium &

Pala-

Palatina antiqua Monachii & compluribus Bavariæ locis, monetis Bavaricis, & Coloniensibus, Hollandicis olim, urbe Donawerdana ad Curiam hoc Duce Bavariæ depicta, cum similibus non admodum vetustis invenies, & sic mutationem recenter à Bavaris introductam, quo consilio aut affectatione non satis assequor; cùm titulum Palatinorum Rheni usque præferant Bavariæ, qui ordinem insignium præter dictam observantiam, cum sessione Imperii notoria & investituris Imperialibus Palatinatum Rheni Bavariæ præferentibus monstrare deberet. Præterea diversa sunt insignia hîc, regionum & Electoratus, rubrum illud pomo aureo ab Imperatore Carolo V. ob merita Friderici II. Electoris donatum, insigniis Electoris Palatini peculiare, reliquis stirpis principibus neutiquam, ne filio quidem Electoris primogenito ante regimen commune, est Electoriæ dignitatis; sed de ipsis gentis insigniis Freherus Gebwoldum pluribus instruxit, quæ suo loco relinquentes cum correctione tamen Genealogiarũ quorundam, honore Imperatoris Ludovici, vel privato affectu, vel forte errore, in delineationibus stemmatis & stirpis utriusque, latus dexterum Ludovico Imperatori affingentium, insciis forsitan occasionem dubitationis dantium, ad verum, & ad rem redeamus, & jus gentis ipsius, jus reale Palatinatus Rheni si ullum in Imperio fuit. Jus possessionis antiquissimæ & continuatæ ad violentiam belli, proh dolor! civilis nostri, à primis principatuum utrorumque, ut dictum, temporibus acquisitionis & conjunctionis, possessionem authore non prætore sed [quotquot fuere] Imperatoribus, à Friderico II. Imperatore ad præsentem familiæ & Imperio funestam deturbationem, Palatinę stirpi justam ac legitimam fuisse, esse, & manere præsenti Electori Carolo Ludovico stemmatis capiti, quàm diu aliqua Iustitiæ particula seu umbra in Imperio Romano superest, notorium, omnibus juris numeris absolutum est.

Non te commoveat Gebvvoldi allegatus libellus de septemviratu Imperii, vivo vel mortuo Frehero congestus, in lucem

Præ-postera editio libelli de septemviratv et compilatio.

ſane editus hoc bello, ac ſi occaſionibus Bavari inſidiati dudum fuiſſent. Argumento tibi erit vel Bellarmini epiſtolium Gebvvoldo anno M DC XIII reſcriptum & poſtmodum in editione publicâ capiti libelli præfixum.

Nec forſan ignoras Neoburgicos, puto Conſiliarios Palatinos refutaſſe ex profeſſo. Vidi & legi antehac, & quid multis? ut Gebwoldus merces diu reconditas tandẽ hiſce turbis civilibus extruderet, teſte reſponſoriâ Bellarmini, tractatum generalem ſeptemviratus Imperii compilaſſe, hoc conſilio videtur, ut cauſam Heri Bavari novam & inauditam Imperio ac exteris, antiquis & cognitis lectori, ſic odioſum gratis, falſa veris miſcêret, & tempeſtate bellicâ vela ſuæ affectationis facilius & largius, uti fecit, reliquos Electoratus ſicco pede tranſiens, explicaret & violentiæ fucum obduceret: Reſpice quæſo ſcopum & probationes, & animadvertes quomodo fluctuet in prætensâ fundatione Juris Bavarici, non rotunde exprimens, quid & quale ſit. Nam dum præ ſe fert jus reale regioni Bavariæ ſe conſtituere, ſeu Principatui dignitatem Electoralem connexam vendicare velle, & rem exemplis ante Othonem quoque tertium Imperatorem ſuffulcire conatur, quid aliud profert, quàm dubia in re ipſa, ac perſonis. Nam ad menſam Imperatori eſt forte Pincerna, & alii quoque, non tantum Archidapifer, ut Regibus & Principibus hodie in aulis, at quid hæc ad rem? ſit Bavarus Pincerna olim, vel alterius officii ante Othonem III. quid obſecro obſtabit Palatinæ ſtirpi ſeu genti præſenti, & quidem in quæſtione noſtrâ Electoralis dignitatis, cujus originem concedit, ut ſuperius notatum, Gebwoldus Othoni III. contrarium potius inferri videtur, vel ſaltem probari velle incertum per alterum incertum, & ne nimis longi ſimus, quâ ratione ſcimus qualitatem dicti officii, an perpetui vel temporalis; ordinarii vel extraordinarii? &c. Hoc certò ſcimus (ſi ab antiquitate argumentemur) Palatinum Imperii, dudum ante Electorum conſtitutionem fuiſſe ſive præfectum prætorio, ante Caroli Magni quoque tempora, Francorum

Antiqvitas palatini mvneris.

cognito

cognito munere, mutato ſubinde nomine, imò Juſtiniani Imperatoris, uti præter hiſtorias ex digeſtis titulo peculiari de officio præfecti prætorio, & eundem aulæ ſimul Imperatoriæ judicem fuiſſe, & ſecundum ab Imperatore (uti Magiſter equitum Dictatorum tempore) liquidum plane eſt, & per conſequens ei in prærogativis & ſolennibus Curiæ, & actibus Jmperii, quæſtionem ſtatus abſq; abſurditatibus moveri, nullo modo poſſe. Nec quid ſcrupuli injicere Gebwoldi aliarum quoq; Regionum Palatinos olim ſuos habentium, ut Saxoniæ, Bavariæ, allegatio poteſt. Cum quæſtio hic non ſit de Palatino alicujus Provinciæ, ut olim in Præfectis prætorio Africæ, Orientis & Jllyrici, *Cod. his tit.* ſed de Palatino ſive Præfecto Prætorio Imperii, & per excellentiam: Hunc in Imperio noſtro Palatinum Rheni eſſe, & inter ſeculareis in Imperio Electores (Electionis fortè actu cui Rex Bohemiæ intereſt, excepto) primas habere, jure & obſervãtiâ abſquecompetitione ullâ indubitatum eſt; videmus uſque in regnis quibuſdam officii ſimilitudinem eodem Palatini nomine, ut in Hungariæ & Poloniæ regno. Et quamvis antiquitùs nonnulli certa Palatia, ut Trevirenſe vel Romanorum tempore famoſum, & in finibus Moſellæ Pfalentz, & Rheni Pfaltz, denominationi aſſignarint hujus gentis & muneris, quæ nominata loca olim inhabitarit, & jus ad Pfalentz, & in Pfaltz Patrimoniale habeat hactenus. Veriſimilius tamen erit, authoritate antiquiori hiſtoriæ & legum Imperii Orientis *dict. tit. ff. de offic. præfect.* & Occidentis lege fundamentali bullâ aureâ, à Palatio Imperatoris præfectos prætorio & pòſt Comites Palatinos ubicunque ſit Imperator, & à dignitate muneris potius, quàm loco appellari, ſi vel Francorum tempore Trevirenſis locus nomini occaſionis originem dediſſet, ac genti Domicilium, vel potius patrimonium. Hujuſmodi multa poſſent dici, ſed quid ad Electoratus certitudinem dum deſtituimur fundatione Othonis III. & certitudo familiarum, ut dictum ſuperius, Electoralium ante Frid. II. fere in dubium vocetur, ipſo Aventino; imò quid ad hanc

gentem, cui res non est hîc cum extraneo, sed primogeniti Rodolphi filiis cum filiis Ludovici natu minoris. Nec jus reale extruitur hinc, aut aliunde, quin ipse Gebwoldus aliam Electoriæ dignitatis definitionem construit & jus dignitatis ab Imperatore concessum ita facit, ut nihil reale inferat ipse, ac quid præsumptionibus hominis (uti in jure vocamus) seu conjecturis proficeret, contra leges publicas & fundamentales superius allegatas Imperii, & observantiam notoriam? Exempli gratia: si probaret definitionem, Electoratum esse jus ab Imperio sive Imperatore alicui concessum pro se & descendentibus, & sic quasi personale jus faceret, nisi simul constructione sua jus primogenituræ destruere posset, stirpi Palatinæ tantum abest, ut obstaret, ut potius ei jus primogenituræ in tali feudo dignitatis majori, sive Regali ita tribueret, ut ei deberetur, & dividi per se non posset. E diverso si jus reale contenderet Bavariæ contra authoritatem legum & observantiæ mordicus, quid aliud quam Bavariæ stirpis injuriam Palatinæ stirpi prima divisione factam proderet, dum olim in quantitate divisionis sibi illatam existimarunt, in qualitate una reperirent, & meliori jure primogenituræ & divisionis violentæ & iniquæ, post tempora divisionis suum jus repeterent & absque legum violatione, quam Bavara stirps Electoratum cum majori Regionum utriusque Palatinatus parte, cum legum fundamentalium & observantiæ Imperii eversione inevitabili affectat?

Et veniamus in rem præsentem, videbimus stirpem Bavaram à Ludovico Imperatore, ceu stipite usque, Bavariam Stephano & partem Alberto filiis attribuente, plerunque à primis temporibus divisionibus hæreditariis (nonnunquam in quatuor portiones) regionem, deficientibus demum reliquis familiæ collateralibus, præsentis Ducis Avi [ni fallor] tempore in stirpe præsenti consolidatam iterum, distribuisse; unde non immeritò quæritur, quæ hîc portio Electoralis, & quinam Coëlector imaginariè fuerit, siquidem Electoralis dignitas Bava-

riæ

riæ connexa? eſtut ita obſervantia propria Bavaræ ſtirpi adverſetur. Præterea Bavarica hæc argumenta parum ſibi conſtant; Nam ſi perſonale ſive gentis jus conſtituant, non reale erit & ſibi potius contrarium, ac dato ante Bullam Imperii auream Electoratum non fuiſſe regionibus inſeparabiliter annexum, vel non certò conſtitiſſe & dubitatum fuiſſe, quod tamen aurea Bulla negare potius & majori ac publica fide videtur. CONTRARIA ALLEGANS NON AVDIENDVS EST.

Quis negabit à Bullæ tempore omnium Imperii Statuum teſtimonio vel conſenſu, certum eſſe non tantum jus primogenituræ domuum Electoralium ſed regionum quoque, adeò ut in altercatione pro poſſeſſore regionis interim lex publica cap. 20. ſtet, & conſequenter inſeparabiliter connexa ſint Electoria dignitas & Electoralis regio, quæ dicta Bulla Palatinatui Rheni cum aliis præeminentiis, ut Imperii Vicariatus, & Iudicis Imperatoris ex antiquitate tribuit, paſſim, & cap. 5. Quiſquiliæ ergò ſunt conjecturæ contra leges fundamentales & obſervantiam Imperii in Electoratibus generalem, nullius momenti contra ſtirpem Palatinam ratione tituli primogenituræ, diviſionis, ſi alii deficerent, ac transactionis, præſcriptionis. CERTITVDO DIGNITATIS ET REGIONIS ELECTORALIS ET CONNEXITAS.

Contrarietas item evidentior apparet in prætenſione communionis Electoralis dignitatis ſtirpis Bavaræ cum Palatinâ, virtute pacti dictæ alternationis. Nam ſi reale jus Bavariæ fuit, quo jure Palatinatui Rheni communicari potuit, vel contra; aut commune effici utrique ſtirpi ſimul Palatinæ abſque poſſeſſione Bavariæ reali? Et vel hinc liquet Ludovicum Imperatorem [non auſum ſuis arrogare privative quod deſcendentes ejus nunc quâvis ruinâ moliuntur] pacto ſtirpi ſuæ noviter acquirere tentaſſe quod primogenituræ præcipuum & hujus patrimonii portionis Palatinatus Rheni proprium fuerit: quacunque ratione igitur alternationem ſumas & hujus pactum, contrarietates evitare nequaquam poteris. Nam ſi ex pacto iſto novo venit jus Bavaris, non eſt è natura rei ſeu regionis, minus è jure familiæ, quod primogenituræ ſcilicet repugnat. Et tantum pro jure. Quod ad poſſeſſionem per ſe nihil probat, EX VNO ABSVRDO SEQVVNTVR INFINITA.

 quia

quia poſſeſſio eſt facti, & contrarium probatum penes Palatinos eam fuiſſe, continuaſſe. Deinde jus ad communionem poſſeſſionis tantum probaret, & ſic Palatinos Principes non excluderet, quin antiquam Palatinam poſſeſſionem priorem & à pacto communem includeret, aſſereret. Aſt cum dicti Scriptores Freherus & Gebwoldus epiſtolis ſuis hanc rem fuſius tractarint, & Gebwoldus pòſt dicto libello ſeptemviratus ſtylum eatenus convertere & pacto non, ſed novis techis cum ſequacibus, inhærere videatur, longior eſſe hîc ſuperſedeo, & ad jus liquidum Palatinorum ac poſſeſſionem juſtam, continuam & bullis dictis generalibus & ſpecialibus quietam ac Imperii notoriam unicum hocce addam, Stirpem Palatinam quãtum hiſtoria monſtrat, authoris Rodolphi I. Electoris injurias fraternas & hæreditatis à Ludovico Imperatore aſſignationem qualemcunque æquo animo tuliſſe, memoriam rei non plane depoſuiſſe, cum temporibus Maximiliani I. Imperatoris, Philippi Electoris Palatini filium Rupertum ſecundogenitum, Othonis Henrici Electoris & Philippi Vienenſis Patrẽ, Georgii [cognomento Ditis] Bavariæ Ducis Landshutenſis filiam unicam, hoc animo in uxorem duxiſſe legamus, ut mediante matrimonio hoc, & diſpoſitione Soceri, antiqui Patrimonii bonam partem Domui ſeu ſtirpi ſuæ recuperaret, & cum exorto inde bello inter utranque ſtirpem per annum, anno MDIV. in armis eſſent, & Pater Philippus Elector cum filio conventu indicto, recuſatâ compoſitione ſcilicet & oblatione majoris partis ditionis Landshutenſis, proſcriptus, & Colonię per Electorem Saxoniæ in conſpectum Imperatoris Philippus Elector, Ruperto filio, non ſine veneni ſuſpicione, cum uxore extincto, adductus, & illicò reconciliatus fuiſſet, auditâ & cognitâ causâ Philippi, ab Imperatore tunc Bavariæ Ducis Alberti Socero, de gratiâ antiquitus malè ſartâ familiæ inpoſterum firmandâ ſollicito, per tranſactionis leges & conditiones ad æquabilitatem propius accedentes, nempe partium ditionis ad Danubium & Nabum cum Palatinatu Rheni ac dignitate Electorali

RANCOR IN IVRIÆ ANTIQVÆ.

BELLVM BAVARICVM.

TRANSACTIO SOLENNIS.

Pala-

Palatinæ ſtirpis conjungendæ aſſignationem (quorum ab illo quoque tempore poſſeſſionem quiete & juſte continuavit) rem omnem familiæ authoritate Imperatoris, Imperii, cum utriuſque ſtirpis primoribus transactam, & diſſidii materiem ſopitam fuiſſe, ut meritò vel hicce titulus ſolennis & perpetuæ transactionis ſtirpem Palatinam munire poſſet, abſque reliquis concurrentibus ſupra allatis, & cum jure Primogenituræ, quo reliquæ Domus Electorales firmæ ſubſiſtunt, & vel hinc Bavaricæ affectationes & legum & temporum cavillationes ſimul concidunt, uſque militantibus. Quid dicam de pactis familiæ & inveſtituris abſque interruptione, Cæſareis, ſive Imperii, confirmationibus Imperatoriis [olim Papalibus quoque] pro ſtirpe Palatinâ in Archivis ubique ac ſeſſionibus (quarum vel perſonalem tantùm ceſſionem Ducem Bavariæ Wilhelmum, olim à Duce Bipontino Electoris Palatini collaterali ægrè impetraſſe legimus) Imperii, Hiſtoriâ & tractatibus peculiaribus extantibus.

IVS PRIMOGENITVRÆ PALATINÆ STIRPIS EVLLIS, INVESTITVRIS CÆSAREIS, OBSERVANTIA, DIVISIONE, PRÆSCRIPTIONE, TRANSACTIONE, PACTIS FAMILIÆ ET ALIIS MVNITVM.

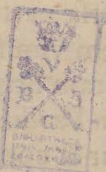
Per mirum non immeritò exteris Imperii ſtatibus legum & rerum periculum videbitur, in re tam perſpicuâ juris primogeniturę ratione dignitatis Electoralis & patrimonii, Palatinatu Rheni, vel ab ipſo Ludovico Imperatore Rodolphi fratris liberis tradito ſeu reſtituto, & reſiduo jure, Imperatorum inveſtituris, & maxime Imperatoris Maximiliani I. transactione & confirmatione penes Palatinam ſtirpem exiſtente, ac tam juſtâ, quietâ ac continuâ poſſeſſione, ipſo jure legum ac notorietate rei & confeſſionis adverſæ partis [omnium probationum optimæ] contra præſentem vim ſubſiſtente; Injuria ſtupenda inquam videbitur, quæ tam litigiis & ſubornationibus falſis & novis [uti jam pridem Pariſiis factitatum memoras] quàm violentiâ ipsâ exercetur & continuatur in ſtirpem Electoralem Palatinam; & præſentem Electorem Carolum Ludovicum Palatinum, gentis Palatino-Bavaræ uſque primogenitum & caput. Tu lege ſi lubet & judica, prolixitas tuarum me quoque fecit prolixiorem, paucis reſcribere

poſſem,

possem, Jus primogenituræ stirpis & regionis Palatinæ esse notorium Imperii & Orbis, vel Bullis, aureâ generali capitulatione præsentis Imperatoris Ferdinand. II. solemni jurejurando [articulo secundo & passim] munitâ, & speciali Sigismundi Imperatoris, clarum; priscæ libertatis Germaniæ ac pacis almæ stabilimentum.

FINIS.

RÆ.

atinæ esse
rali capi-
mnni jure-
peciali Si-
tatis

